

'Onze burenen gebruiken ook een Javo'

De bloeiende bloembollenvelden van de Duin- en Bollenstreek trekken jaarlijks duizenden toeristen. De regio kent een groot aantal bedrijven die in de branche actief zijn. Het Leidsch Dagblad geeft de komende weken een overzicht van bedrijven 'Achter de bollen'.

De gemeenteraad van Dubai besloot enkele jaren geleden dat het maar eens afgelopen moest zijn met het importeren van planten. Waarom kon deze wereldstad met haar futuristische kenmerken niet gewoon zelf planten kweken?

Bij het kweken van planten komen potmachines goed van pas. Aangezien ze in Dubai graag praten met marktleders en wereldspelers, werd het Noordwijkerhoutse Javo uitgenodigd de potmachines te leveren, zodat het planten niet met de hand, maar machinaal kon gebeuren.

Sjaak Bakker, directeur van Javo, nam de uitdaging graag aan. Javo kent een lang verleden met innovatieve ontwikkelingen op het gebied van onder andere potmachines, maar ook bijvoorbeeld transportsystemen en traylijnen. „Van een exportbedrijf in voornamelijk groente en fruit zijn we sinds de Tweede Wereldoorlog uitgegroeid tot marktleider in onder andere potmachines”, zet Bakker de geschiedenis van het bedrijf in een notendop neer.

Midden jaren '60 begon Javo

Sjaak Bakker: „Veel concurrenten houden zich alleen bezig met handel.”

FOTO DICK HOGEWONING

zich te specialiseren in potmachines. Sindsdien is het bedrijf niet meer weg te denken uit de bomen-, bollen en plantensector. Het bedrijf maakte slim gebruik van de modernisering in de laatste decennia van de vorige eeuw. Waar in eerste instantie vooral kwekers uit de Duin- en Bollenstreek interesse hadden in potmachines, groeide Javo later uit tot wereldwijd marktleider.

Ondertussen beschikt onge-

veer eenderde van alle bedrijven in de branche over een Javo-machine. Het succes verklaart directeur Bakker voornamelijk dankzij een eigen productiefabriek in Katwijk. „Veel concurrenten houden zich alleen bezig met handel. Bij Nobels machinefabriek produceren wij onze onderdelen en machines. Op die manier kunnen we snel inspelen op de vragen van onze klanten.

Door alle ontwikkeling in eigen huis te doen blijft de vraag van onze klanten centraal staan.”

In de demoruimte bij Javo aan het Westeinde in Noordwijkerhout staat nog de eerste potmachine. Ontwikkeld in 1968 door de oprichters van Javo en Nobels. Ondanks de grote technische ontwikkeling, hebben de nieuwste potmachines veel weg van hun oudste broer. „Enigszins gemoderniseerd, maar nog steeds gebruiken wij de basis

van de oude potmachine voor onze nieuwe ontwikkelingen. Daarbij maken we tegenwoordig veel meer dan alleen maar dit type. Eigenlijk is ons leveringsprogramma een complete range van machines die het de kweker gemakkelijker maken goede producten te kweken.”

Het bedrijf dankt zijn groei niet alleen aan innovatie, maar ook aan de internationale benadering. Niet alleen Dubai heeft inmiddels Javo machines, de onderneming levert in nog 42 landen. Er komt steeds meer vraag uit Oost-Europa. „Ondanks de economische malaise een groeimarkt. In deze regio gaan landen steeds meer in hun eigen behoeftes voorzien en dus steeds meer zelf kweken. Daar hebben ze machines voor nodig. Ook in landen als Costa Rica en Guatemala is die ontwikkeling gaande. Voor ons bedrijf is dit een interessante nieuwe markt.”

De helft van alle verkochte Javo-machines zijn terug te vinden in Nederland. Het overige deel vertrekt de wereld in. Soms via de vestigingen die Javo opende in Duitsland en Amerika of via het wereldwijde dealernetwerk. „Maar om een machine van ons aan het werk te zien, hoeven we niet de hele wereld over te reizen. Onze burenen gebruiken ook gewoon een Javo.”

Volgende week in 'Achter de bollen' het verhaal van Cremer, wereldwijd marktleider in het tellen van bollen.